

Rautavaaran kunnan osavuositiedot Tammi-kesäkuu 2020

kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen

11.8.2020

Tiivistelmä

Talousarviovuosi 2020 on nyt puolessa välissä. On aika arvioida kuinka vuosi on lähtenyt käyntiin, ja aikaisempina vuosina puolen vuoden toteuma on näyttänyt varsin hyvin suuntaa myös loppuvuodelle. Katsauksessa toteumaa peilataan talousarvioon ja oletetaan, että tuotot ja kulut jakaantuvat tasaisesti koko talousarviovuodelle. Tämä oletamus ei kuitenkaan tälle vuodelle tulle pitämään paikkansa koronapoikkeustilan vuoksi.

Talousarvion laatimisen jälkeen lähitulevaisuuden talouden suunnittelua on vaikeuttanut merkittävästi koronaviruspandemia. Suomen hallitus totesi 16.3.2020 yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa, että maassa vallitsee koronavirustilanteen vuoksi poikkeusolot, jotka päättyivät 16.6.2020. Poikkeusolojen päättymisestä huolimatta tilanne ei ole lähellekään normalisoitunut. Poikkeustilanteen pitkittyessä sillä on ollut merkittäviä vaikutuksia kunnan toimintaan ja talouteen sekä varsinkin elinkeinoelämään.

Kuntaliitto on arvioissaan todennut koronaviruksen heikentävän kuntataloutta miljardiluokassa. Tästä laskien Rautavaaran kunnan osuus olisi satoja tuhansia euroja, mitä ei ole tiedetty huomioida vuoden 2020 talousarviossa tai vuosien 2021-2022 suunnitelmissa. Tarkemman arvion tekeminen pandemian kustannuksista tai niiden ajoittumisesta tilikausille on edelleen vaikeaa mm. taudin mahdollisen toisen aallon vuoksi. Talouden kokonaiskuva on erityisen vaikeasti hahmotettava hetkellä, sillä arvioitu kuntatalouden heikennys ei vielä näy Rautavaaran taloudessa. Päinvastoin, mm. erikoissairaanhoidon toteuma on merkittävästi budjetoitua parempi johtuen keväällä perutuista ei-kiireellisistä erikoissairaanhoidon toimenpiteistä.

Tilanteen ennustettavuuden vaikeutta kuvaa mm. se, että Kuntaliiton verotuloennuste on heitellyt rajusti vuoden mittaan. Alkuperäinen verotulokertymäennusteemme tälle vuodelle oli 5 865 000 €, alhaisimmillaan ennuste oli 5 178 000 €, ja 25.6. päivitetty ennuste on 5 627 000 €. Nykyisen arvion mukaan verotulomme laskevat koronakriisin vuoksi noin 238 000 euroa. Verotulot ovat vielä kuitenkin alkuvuonna toteutuneet lähes alkuperäisen talousarvion mukaisesti.

Lopullisen valtionosuuslaskelman (päivitetty 26.6.) mukaan valtionosuutemme ovat nousseet talousarvioon budjetoidusta 483 901 € mm. verotulojen maksun lykkäysmenettelyn kompensationsa (nyt 8 717 000 €). Valtionosuudet ovat tähän mennessä toteutuneet hieman alkuperäistä talousarviota parempana. Budjetoitua vero- ja valtionosuustulokertymiä joudutaan todennäköisesti edelleen korjaamaan talousarviomuutoksella. Valtionosuuden kasvu kattaa verotulojen laskun noin kaksinkertaisesti.

Käyttötalous on toteutunut talousarviota hieman yli 900 000 € (13%) parempana. Toimintamenot ovat toteutuneet 1 006 000 € (12%) talousarviota pienempänä. **Kustannukset on siis pystytty pitämään alle budjetoidun tason, mutta esim. erikoissairaanhoidon koronasta johtuvalla alhaisella laskutuksella on tähän iso vaikutus.** Menoista puuttuu perusterveydenhuollon (KYSTERIn) tasauslasku, joka on toukokuun loppuun mennessä 3 014 €. Myöskään erikoissairaanhoidon tasauslasku (lisälasku tai palautus) kesäkuun osalta ei ole vielä tiedossa. **Toimintatuotot ovat alkuvuoden osalta jääneet budjetoidusta 106 000 € (7%).** Toimintatuottojen heikkoa alkuvuoden toteumaa selittää eräät takautuvasti maksettavat tuotot mm. hankerahoitus, vesimaksut touko- ja kesäkuulta, ja vuokrat kesäkuulta. Toimintatuotot tasaantuvat loppuvuoden mittaan.

Rahoitustuottojen toteuma vastaa jo nyt lähes koko vuodelle budjetoitua, mutta rahoitustuotot tuloutuvat kausiluontoisesti eikä rahoitustuottoja ole enää odotettavissa loppuvuodelle.

Käyttötalouden poikkeuksellisen hyvä tulos nostaa tammi-kesäkuun vuosikatteen lähes 1 300 000 euroon, mikä ylittää talousarvion noin miljoonalla. Vertailun vuoksi vuoden 2019 tammi-kesäkuun vuosikate oli 270 000 €.

Tässä vaiheessa vuotta tilikauden tulos aikavälille 1.1.-30.6. on noin 845 000 €, kun alkuperäisen talousarvion mukainen tulos olisi -234 000 €. Koko tilikauden talousarvion mukainen tulos vuodelle 2020 on -468 000 €. **Osavuositulos on merkittävästi parempi kuin talousarvio**. Tuloksen ennakoiminen loppuvuoden osalta on äärimmäisen haasteellista eikä tässä tilanteessa varsinaisen tulosenrusteen antaminen ole järkevää. On kuitenkin hyvän alkuvuoden ansiosta mahdollista päästä budjetoitua parempaan tulokseen. Vaikean koronatilanteen lisäksi tiedossa olevia kustannuksia on mm. sairaanhoitopiirin alijäämän kattamiseksi suoritettava lisäkanto, josta Rautavaaran osuus on noin 200 000 euroa. Tähän on varauduttu tekemällä pakollinen varaus talousarvioon, mutta varaus on suuruudeltaan sen hetkisen tiedon mukainen 84 000 €, eli liian pieni. Erotus rasittaa vuoden 2020 tulosta.

Tulosaluista erikoissairaanhoido (24%), tekninen toimi (18%), sivistystoimi (14 %) ja sosiaalityö (13%) ovat alittaneet budjettinsa. Perusterveydenhuolto on toteutunut budjettinsa mukaisesti (0%), mutta tasauslaskut puuttuvat. Hallintopalvelut (1%) ja elinkeinopalvelut (16%) ovat ylittäneet budjettinsa, mutta kummallakin tulosalueella on takautuvasti maksettavia tuloja (mm. hankepalkkarahat), joten todellisuudessa myös nämä tulosalueet ovat pysyneet budjetissaan.

Talousarvion käyttötalouden toteuma tammi-kesäkuussa 30.6.2020:

- Toimintakate (eli kulujen ja tulojen erotus) on 900 000 € (noin 13%) talousarviota parempi
- Toimintatuotot jäivät budjetoidusta 106 000 € (noin 7 %)
- Toimintakulut olivat budjetoitua pienemmät 1 006 000 € (noin 12 %)

Talousarvion tuloslaskelman toteuma tammi- kesäkuussa 30.6.2020:

- Vuosikate 1 299 000 €
 - Vuosikate on 1 079 000 € talousarviota parempi, toteuma 2019 267 000 €
- Tilikauden tulos 845 000 €
 - Tulos on 1 079 000 € talousarviota parempi, toteuma 2019 -184 000 €

Rahatilanne 30.6.2020:

- Kassassa rahaa 1 305 286 € (30.6.2019: 1 222 612 €)
- Kassan riittävyys 27 päivää, eli hyvä
- Talousarvioon 2020 budjetoidusta 1 300 000 € lainasta ei ole vielä nostettu
- Talousarviolainojen määrä 10 066 553 € (30.6.2019 10 449 219 €)
- Kassalainaa ei ole (30.6.2019 500 000 €)

Investoinnit

- Investointimenoihin on muutetun talousarvion mukaan varattu 1 053 700 €, josta 30.6.2020 on toteutunut 542 657 euroa
- Investointien toteutumaprosentti 51,5 %

Verotulot ja valtionosuudet

- Verotulot ovat toteutuneet 29 500 € (1%) talousarviota huonompana. Vuoden 2019 toteutumaan verrattuna verotulot ovat laskeneet noin 58 000 €
- Valtionosuudet ovat toteutuneet 108 000 € (3 %) talousarviota parempana, ja vuoden 2019 toteutumaan verrattuna valtionosuudet ovat kasvaneet 223 000 €

Verotulojen kertymä

	Toteutuma 30.6.2019	Talousarvio 30.6.2020	Toteutuma 30.6.2020
Kunnallisverot	2 136 030	1 762 500	2 048 445
Kiinteistöverot	4 853	225 500	16 095
Yhteisöverot	819 963	601 000	838 458
Yhteensä	2 960 846	2 589 000	2 902 998

Tuloveroprosentti:	22,0 %	
Kiinteistövero:	yleinen	1,23 %
	vakituiset asuinrakennukset	0,65 %
	muu kuin vakituinen asunto	1,25 %
	yleishyödylliset yhteisöt	0,00 %

Toimintatuotot (ulkoiset erät)

	Toteutuma 30.6.2019	Talousarvio 30.6.2020	Toteutuma 30.6.2020	Tot. % ta:sta
Myyntituotot	436 519	628 778	599 883	47,7
Maksutuotot	212 851	220 438	209 131	47,4
Tuet ja avustuks.	47 511	74 345	42 388	28,5
Muut tuotot	408 629	510 035	475 654	46,6
Yhteensä	1 105 510	1 433 596	1 327 056	46,3

Toimintamenot (ulkoiset erät)

	Toteutuma 30.6.2019	Talousarvio 30.6.2020	Toteutuma 30.6.2020	Tot. % ta:sta
Henkilöstömenot	3 350 744	3 684 540	3 373 162	45,8
Palvelujen ostot	3 832 215	3 864 703	3 232 498	41,8
Aineet, tarv.,tav.	524 567	512 342	502 235	49,0
Avustukset	179 293	220 987	179 766	40,7
Muut menot	97 848	105 037	93 069	44,3
Yhteensä	7 984 668	8 387 609	7 380 730	44,0

Toteutuma tulosalueittain (ulkoiset erät):

	Toteutuma 30.6.2019	Talousarvio 30.6.2020	Toteutuma 30.6.2020	Tot. % ta:sta
Hallintopalvelut				
Menot	442 111	415 603	405 006	48,7
Tulot	5 919	16 450	2 838	8,6
Netto	436 193	399 153	402 167	50,4
Sosiaalitoimi				
Menot	2 150 103	2 256 883	2 053 646	45,5
Tulot	519 675	575 022	585 226	50,9
Netto	1 630 428	1 681 861	1 468 420	43,7
Perusterv.huolto				
Menot	978 776	1 032 023	1 033 137	50,1
Tulot				
Netto	978 776	1 032 023	1 033 137	50,1
Erikoissair.hoito				
Menot	1 532 010	1 609 061	1 228 053	38,2
Tulot				
Netto	1 532 010	1 609 061	1 228 053	38,2
Sivistystoimi				
Menot	1 634 535	1 353 709	1 149 333	42,5
Tulot	130 695	173 168	129 264	37,3
Netto	1 503 840	1 180 541	1 020 068	43,2
Elinkeinopalvelut				
Menot	95 305	143 325	127 267	44,4
Tulot	3 695	34 677	1 416	2,0
Netto	91 610	108 648	125 851	57,9
Tekninen toimi				
Menot	1 151 827	1 577 004	1 384 288	43,9
Tulot	445 527	634 277	608 311	48,0
Netto	706 300	942 727	775 977	41,2
Yhteensä				
Menot	7 984 668	8 387 609	7 380 730	44,0
Tulot	1 105 510	1 433 596	1 327 056	46,3
Netto	6 879 158	6 954 013	6 053 674	43,5

Liitteet:

1. Tuloslaskelma 30.6.2020
2. Rahoituslaskelma 30.6.2020

